

1585. 4/4 13: 1. Beh. af F. t. L. om Pensioner og Understøttelser i Anledn. af Tronskiftet. 1586

Sag under eet, idet de hører ret nær sammen.

Formanden: Ja.

Finansministeren (N. Neergaard): Løvforslaget om Pensioner og Understøttelser i Anledning af Tronskiftet er kun en Udførelse af de samme Regler, der er angivne i den midlertidige Lov af 8. Juni 1912, i Henhold til hvilken de vedkommende Pensioner og Understøttelser hidtil er betalte. I øvrigt finder jeg ikke Anledning til at komme nærmere ind paa Enkeltheder i Lovforslaget, da det som sagt i et og alt henholder sig til den vedtagne midlertidige Lov samt til de tidligere vedtagne endelige Pensionslove. Jeg ønsker kun at fremhæve, at en af de efter sædvanlige Regler pensionsberettigede, nemlig Livlæge, Professor Oscar Bloch ikke har ønsket at oppebære den Pension, der efter de sædvanlige Regler paa dette Omraade vilde tilkomme ham, hvorfor han ikke er medindbefattet i Lovforslaget. Finansielt stiller Sagen sig saaledes, at Pensionerne for Hofembedsmændene bliver 44,381 Kr. 88 Øre, for Hoffunktionærerne 36,811 Kr. 80 Øre, og Understøttelserne een Gang for alle 9,141 Kr. 84 Øre, altsaa tilsammen 90,335 Kr. 52 Øre. Men dette Beløb vil ingenlunde i dets Helhed falde Statskassen til Last, idet en meget stor Del af de vedkommende Hofembedsmænd og funktionærer er overgaaet i Hendes Majestæt Enkedronningens Tjeneste, og Pensionerne saaledes for deres Vedkommende maa betragtes som hvilende. Forholdet vil altsaa blive dette, at saa længe de er i Enkedronningens Tjeneste, oppebærer de ikke de her for dem bestemte Pensioner, medens de, naar de vedkommende udgaar af hendes Tjeneste, vil træde i Hævning for de her i Løvforslaget angivne Beløb. Den Besparelse, der derved opstaar for Staten, er meget betydelig, idet Beløbet 90,335 Kr. reduceres til 41,348 Kr. En stor Del af det saaledes besparede Beløb vil blive en endelig Besparelse for Statskassen. Dermed skal jeg anbefale dette Løvforslag til det høje Tings Velvillie.

Jeg skal dernæst med den højtærede Formands Tilladelse gaa over til Lovforslaget om Udredelse af Hofpensioner i An-

ledning af Tronskifte, der kræver en særlig Omtale, idet det betegner en ny Vej til Afgørelse en Gang for alle af Spørgsmaalet om Hofpensioner. Allerede i Midten af Halvtredserne opstod det Spørgsmaal første Gang i den danske Rigsdag, om man ikke kunde naa til ensartede og permanente Regler for Pensionering af Hoffunktionærer, som har tilhørt ophørte Civillister eller ophørte apanagerede Hoffer. Af mange Grunde var det naturligt, at dette Spørgsmaal maatte frembyde sig til Overvejelse. Paa den ene Side kan det jo ikke nægtes, at der vilde være noget absolut forkert i, at Lovgivningsmagten ikke fulgte den Anvisning, som er givet den ved Pensionslovene af 1851 og 1858, og som findes udtrykt i Pensionsloven af 24. Februar 1858 § 2: „Ved Tronskifte eller ved de forinden 5. Januar 1851 fastsatte Apanagers Ophør bestemmes det hver Gang ved særlig Lov, hvilke Pensioner Statskassen i den Anledning skal udrede“. Det vilde, siger jeg, være urigtigt, om Lovgivningsmagten ikke opfattede denne Bestemmelse saaledes, at der ved Tronskifte burde vedtages Pensionslove, hvorefter Staten overtager Pensionsbyrden for den ophørte Civilliste. Det vilde være urigtigt, da der jo her bestaar det særlige Forhold, at den Civilliste, der har ansat og lønnet de paagældende Embedsmænd og Funktionærer, i Virkeligheden fuldstændigt er ophørt ved den hidtil regerende Konges Død, og at man saaledes ved ikke at lade Statskassen bære denne Pensionsbyrde vilde kaste den over paa den efterfølgende Civilliste eller med andre Ord paa den nye Konge, som ikke har haft nogen Andel i Ansættelsen af de vedkommende Funktionærer eller Fastsættelsen af deres Lønningvilkkaar. Endskønt altsaa vore Pensionslove af 1851 og 1858 ikke paalægger os nogen Forpligtelse til at vedtage saadanne Love, har dog Lovgivningsmagten aldrig siden 1851 været i Tvivl om, hvorledes den havde at opfatte dette Forhold, og i samtlige siden den Tid foreliggende Tilfælde baade ved Tronskifte og de i Pensionslovene nævnte apanagerede Hoffers Ophør bevilget Pensioner til de i Anledning af vedkommende Konges eller fyrstelige Personers Død afskedigede Hofembedsmænd og funktionærer, og det er altid